

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

**Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації**

**Спеціальність
“Народна художня творчість”**

**Спеціалізація
“Видовищно-театралізовані заходи”**

Київ – 2008

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Спеціалізація
“Видовищно-театралізовані заходи”

Київ – 2008

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв І–ІІ рівнів акредитації. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 32 с.

Укладачі:	<i>Р. А. Гарбуз, Т. В. Горошанська</i> – викладачі ОКЗ “Харківське училище культури”
Рецензенти:	<i>С. І. Гордєєв</i> – заслужений діяч мистецтв України, доцент, завідувач кафедри режисури Харківської державної академії культури <i>В. М. Соболев</i> – викладач Київського обласного вишого училища культури і мистецтв
Редактор	<i>С. М. Міценко</i>
Відповідальний за випуск	<i>Т. Ф. Стронько</i>

Навчальне видання

Формат 60×84_{1/16}. Папір офсетний. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 1,86. Наклад 100 прим.

ПП “НОВА КНИГА” м. Вінниця, вул. Квятека, 20

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК №2646 від 11.10.2006 р.

Тел. (0432)52-34-80, 52-34-82 Факс 52-34-81

E-mail: info@novaknyha.com.ua

© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Наскрізна програма практики студента (НППС) спеціальності “Народна художня творчість” спеціалізації “Видовищно-театралізовані заходи” є значною частиною освітньої професійної програми (ОПП) підготовки молодого спеціаліста.

Метою наскрислої програми практики є створення системи та умов для формування професійних умінь і навичок з подальшим використанням їх на практиці за місцями постійної роботи випускників.

Формування режисера народних свят і обрядів відбувається на всіх етапах практики та забезпечується програмами “Навчальна практика зі спеціалізації” та “Виробнича професійна практика”. В основу цих програм покладено формування практичних умінь і навичок згідно з вимогами ОКХ (“Освітньо-кваліфікаційної характеристики”).

Основним завданням практики студентів є якість підготовки випускника, професійна підготовка якого відповідає:

- закону “Про вищу освіту”, державним стандартам вищої освіти;
- потребам держави;
- вимогам конвенції “Про визнання кваліфікації вищої освіти в Європейському регіоні”.

Залікові оцінки навчальної практики та виробничої (професійної) практики враховуються під час державного іспиту з “Режисури театралізованих заходів”.

Нормативна частина НППС

1. НППС реалізується у навчальному процесі училища за допомогою робочих програм практики. Адже за вимогами до державної атестації випускників ВТЗ і присвоєння їм кваліфікації “Режисер театралізованих народних свят і обрядів”, великого значення надається циклу професійно-практичної підготовки.

2. В ОКХ чітко сформовані уміння, якими повинен володіти режисер свят і обрядів, а саме: професійно розробляти сценарії та програми масових свят, обрядів, концертних програм, формувати репертуар аматорського театрального колективу. А також на професійному рівні розробляти сценарні плани театралізованих заходів для дорослої та дитячої аудиторії, працювати ведучим, конферансьє концерту тощо.

Тематичний план

№ п/п	Зміст тем по розділах	Всього годин	Практичних годин
	II курс, III семестр (II класів)	16 тижнів	16 годин
	Розділ I: Ознайомлення з діяльністю аматорських театральних колективів міста		
1.	Інструктивно-методичне заняття.	2	2
2.	Підготовча робота до зустрічі з колективом.	2	2
3.	Ознайомлення з роботою бази практики та з планами творчих колективів.	2	2
4.	Перша зустріч з колективом. Корегування плану роботи.	2	2
			8 годин
	Розділ II. Навчально-виховна робота в колективі		
1.	Бесіда про етику. Розробка статуту колективу.		1
2.	Підготовка та проведення заняття з основ акторської майстерності.		2
3.	Підготовка та проведення заняття зі сценічної мови.		2
4.	Підготовка та проведення заняття зі сценічної пластики.		2
5.	Підбір репертуару до театралізованого дитячого свята.		1
			16 годин

	II курс, IV семестр	22 тижня	44 години
	Розділ III. Режисерське втілення дитячого свята		
1.	Розробка сценарію дитячого свята.		4
2.	Перші читки. Аналіз ролей.		4
3.	Дієвий аналіз сценарію свята. Репетиції "у вигородках".		4
4.	Репетиція окремих епізодів.		4
			16 годин
	Розділ IV. Навчально-виховна робота в колективі		
1.	Робота над технікою мови.		4
2.	Вправи з основ акторської майстерності.		4
3.	Робота над словесною дією ролі.		2
			10 годин
	Розділ V. Режисерське втілення дитячого свята		
1.	Репетиції свята на сцені.		4
2.	Підготовка художнього та музичного оформлення.		4
3.	Робота над програмою свята. Втілення виразних мізансцен.		2
4.	Монтувальна і прогонна репетиція.		2
5.	Генеральна репетиція і здача роботи керівнику практики.		4
6.	Показ робіт студентів на сцені училища.		2
			18 годин
		Всього:	44 години

	III курс, V семестр	15 тижнів	30 години
	Розділ VI. Режисерське втілення молодіжного свята		
1.	Розробка сценарію свята для студентської аудиторії.		4
2.	Режисерський задум постановки.		4
3.	Розподіл ролей і обов'язків по виконанню всіх завдань втілення сценарію.		2
4.	Робота режисера з майбутньої активізації глядача. Розробка ігор-конкурсів.		4
5.	Робота над концертними номерами до програми свята.		4
6.	Репетиції на сцені основних вузлових частин свята.		4
7.	Підготовка фонограми та художнього оформлення.		4
8.	Прогонна та генеральна репетиція.		4
9.	Показ-здача роботи семестру	Всього:	30 годин
	Всього на предмет:		90 годин

Робоча програма “Навчальної практики зі спеціалізації ВТЗ”

Курс вивчення	II курс, III семестр	II курс, IV семестр	III курс, V семестр	Всього годин
Всього на предмет				162
Із них практичні	16	44	30	90
Самостійна робота	10	22	40	72
Форми підсумкового контролю	Підсумкова оцінка	Підсумкова оцінка	Диференційований залік	

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

III семестр: 16 тижнів, 16 годин

Розділ I. Ознайомлення з діяльністю аматорських театральних колективів міста

1.1. Інструктивно-методичне заняття (2 год.)

Завдання діяльності:

- ознайомлення з метою та основними завданнями курсу;
- основні проблеми в керівництві аматорськими театральними колективами;
- особливості роботи режисера в аматорському дитячому колективі;
- необхідність розробки постановочного плану свята;
- театральний колектив як інструмент виховання особистості.

1.2. Підготовча робота до зустрічі з колективом (2 год.)

Завдання діяльності:

- пропаганда театального мистецтва в умовах роботи шкільного театального колективу;
- особливості навчально-творчого процесу в дитячому театальному колективі;
- репетиція як пізнавальний процес;
- розподіл ролей як вирішення питання єдності виховання.

Студенти повинні вміти:

- аналізувати діяльність дитячого театального колективу, розуміти особливості гурткової роботи в школі.

1.3. Ознайомлення з роботою бази практики, з планами творчих колективів (2 год.)

Завдання діяльності:

- ознайомлення з особливостями планування роботи, системою гурткової роботи бази практики;
- ознайомлення з творчими колективами, їх репертуаром.

Студенти повинні вміти:

- аналізувати діяльність творчих колективів;
- визначати актуальність репертуару, його жанрову різноманітність;
- аналізувати діяльність колективу;
- звертати увагу на особливості гурткової роботи в школі.

1.4. Перша зустріч з учасниками колективу.

Корегування плану роботи (2 год.)

Завдання діяльності:

- ознайомлення учасників колективу з кращими студентськими роботами попередніх випусків на базах навчальної практики;
- формування професійного уміння давати оцінку сценарним матеріалам, їх особливостям.

Студенти повинні вміти:

- провести наочний показ відеоробіт, проаналізувати їх фрагменти для зацікавлених гуртківців;
- налаштувати гуртківців на творчу роботу.

Розділ II. Навчально-виховна робота в колективі

2.1. Бесіда в колективі про етику. Розробка статуту колективу (1 год.)

Завдання діяльності:

- підбір матеріалу для бесіди;
- укладання плану бесіди;
- підбір місцевого матеріалу для розробки статуту;
- реалізація себе в якості ведучого бесіди;
- використання методів активізації учасників колективу в процесі складання (розробки) статуту.

Студенти повинні вміти:

- розробляти символіку (емблему колективу);
- визначати мету колективу;
- використовувати пропозиції гуртківців під час розробки статуту колективу;
- визначати напрямки роботи планів аматорського театрального колективу;
- визначати права та обов'язки гуртківців.

Самостійна робота:

- укладання текстів статуту драматичного колективу з урахуванням місцевих потреб.

2.2. Підготовка і проведення заняття з основ акторської майстерності (2 год.)

Завдання діяльності:

- формування практичних навичок у підборі вправ до занять з основ акторської майстерності;

- формування навичок практичного втілення вправ з показом.

Студенти повинні вміти:

- скласти перелік вправ, осмислювати їх і готуватися до практичного втілення;
- активізувати учасників у процесі виконання вправ-етюдів з основ акторської майстерності;
- демонструвати культуру сценічної мови (правильність наголосів, чіткість вимови тощо).

2.3. Підготовка і проведення заняття зі сценічної мови (2 год.)

Завдання діяльності:

- формування практичних навичок у відборі вправ з техніки мови;
- формування навичок з практичного втілення вправ-чистомовок, скоромовок, комплексу вправ з техніки мови.

Студенти повинні вміти:

- укладати план проведення занять за темою;
- використовувати методи роботи режисера з виконавцями (оповідання, показ, підказ);
- демонструвати комунікативні навички в роботі з учасниками;
- демонструвати чисту сценічну мову;
- аналізувати виконання вправ з учасниками з метою подальшого правильного їх засвоєння.

2.4. Підготовка і проведення заняття зі сценічної пластики (2 год.)

Завдання діяльності:

- формування практичних навичок у підборі вправ до занять зі сценічної пластики;
- формування навичок проведення вправ з особистим показом.

Студенти повинні вміти:

- підбирати вправи з пластики, що під силу учасникам колективу певного віку;
- активізувати учасників під час виконання вправ;
- акцентувати увагу учасників колективу на певних завданнях;
- аналізувати виконання вправ учасниками для подальшого правильного їх засвоєння.

2.5. Підбір репертуару до театралізованого дитячого свята (1 год.)

Завдання діяльності:

- спроба студентів працювати методистами, які володіють матеріалом для концертної програми певної тематики.

Студенти повинні вміти:

- добирати та формувати текстовий матеріал для ділових анонсів, інших концертних номерів різних жанрів;
- складати сценарний план майбутнього свята;
- виявляти здібності гуртківців до визначення сценарного ходу свята.

Самостійна робота:

- ознайомлення зі зразками сценаріїв театралізованих дитячих свят, сценарних планів концертів тощо.

IV семестр: 22 тижні – 44 години

Розділ III. Режисерське втілення дитячого театралізованого свята

3.1. Розробка сценарію дитячого свята (4 год.)

Завдання діяльності:

- формування практичних навичок з розробки сценарію для дитячої аудиторії.

Студенти повинні вміти:

- визначати тему, ідею, конфлікт, жанр сценарію;
- включати до сценарію добре відомих дитячій аудиторії героїв;
- розробляти матеріал з активізації аудиторії глядачів.

Самостійна робота:

- підбір літературно-художнього матеріалу до сценарію згідно з обраною тематикою;
- включення до сценарію місцевого матеріалу;
- використання матеріалів для виготовлення ляльок;
- організація занять з ляльковими мініатюрами.

3.2. Перші читки сценарію. Аналіз ролей (4 год.)

Завдання діяльності:

- формування навичок ведення читок сценарного матеріалу та пояснення виконавцям задач в епізодах сценарію.

Студенти повинні вміти:

- визначати основні частини (епізоди сценарію);
- визначати мету перших репетицій;
- проводити аналіз ролей разом з виконавцями.

Самостійна робота:

- підготовка до проведення репетиційного процесу в аматорському колективі.

3.3. Дійовий аналіз сценарію свята.

Репетиція “у вигорodkaх” (4 год.)

Завдання діяльності:

- формування професійного підходу до роботи з втілення сценарію;
- засвоєння методики роботи режисера з виконавцями.

Студенти повинні вміти:

- аналізувати сценарій дійовим методом (сюжетна лінія, композиційна побудова);
- вміти будувати конфлікт у подіях під час репетицій;
- демонструвати вміння володіти чистою сценічною мовою.

Самостійна робота:

- виготовлення ляльок для втілення мініатюр.

3.4. Репетиція окремих епізодів (4 год.)

Завдання діяльності:

- осмислення та психологічне виправдання пошуку мізансцен.

Студенти повинні вміти:

- володіти формами роботи режисера з виконавцем;
- визначати мету кожного виконавця в окремих епізодах;
- володіти умінням доносити свій режисерський задум свята через мізансцену та актора.

Самостійна робота:

- підготовка до репетицій з естрадними та ляльковими мініатюрами.

Розділ IV. Навчально-виховна робота в колективі

4.6. Робота над технікою мови (4 год.)

Завдання діяльності:

- формування практичних умінь майбутнього спеціаліста в роботі над словом;

- надбання практичних навичок у проведенні комплексу вправ з техніки мови;
- уміння оцінювати успіхи гуртківців.

Студенти повинні вміти:

- скласти комплекс вправ для кожного гуртківця індивідуально і для колективу в цілому;
- володіти сценічною мовою;
- активізувати учасників колективу на виконання вправ.

Самостійна робота:

- розробка комплексу вправ з техніки мови.

4.7. Вправи з основ акторської майстерності (4 год.)

Завдання діяльності:

- демонстрація набутих навичок у проведенні занять з основ акторської майстерності.

Студенти повинні вміти:

- добирати вправи на закріплення елементів системи виховання актора;
- вести самостійний тренінг з виконавцями.

Самостійна робота:

- розробка вправ з ОАМ в міру ускладнення.

4.8. Робота над словесною дією ролі (2 год.)

Завдання діяльності:

- демонстрація набутих навичок з організації занять з техніки мови, аналізу словесної дії ролі;
- формування уміння давати оцінку рівню виконавської майстерності учасників.

Студенти повинні вміти:

- реалізовувати свої творчі вміння і здібності;
- чітко визначати завдання виконавців в епізодах;
- вимагати виконання завдань та підтекстів.

4.9. Показ-здача роботи семестру. Аналіз. Підсумки роботи (4 год.)

Задача діяльності:

- демонстрація набутих професійних умінь і навичок в організації показу творчих робіт;
- закріплення уміння проводити показ творчих робіт;
- вміння оформити документацію практики за V семестр.

Студенти повинні вміти:

- створювати рекламу показу (афіша, запрошення);
- аналізувати виконану роботу.

Розділ V. Режисерське втілення дитячого театралізованого свята

5.1. Репетиції свята на сцені (4 год.)

Завдання діяльності:

- формування практичних навичок з вирішення проблем, що виникають під час проведення репетицій (технічного і творчого характеру).

Студенти повинні вміти:

- визначати мету репетиції та будувати її за вимогами певного виду;
- вимагати дисципліни від виконавців під час творчого процесу;

Самостійна робота:

- підготовка до репетиції (технічне забезпечення);

5.2. Підготовка художнього та музичного оформлення (4 год.)

Завдання діяльності:

- підбір матеріалу та забезпечення технічними засобами запису фонограми;
- виготовлення художнього оформлення.

Студенти повинні вміти:

- знаходити та аналізувати музичний матеріал за тематикою;
- організувати запис фонограми.

Самостійна робота:

- виготовлення художнього оформлення.

5.3. Робота над програмою свята. Втілення виразних мізансцен (2 год.)

Завдання діяльності:

- формування навичок практичного втілення програми свята, свого задуму, образу свята;
- засвоєння вміння пошуку і закріплення виразних мізансцен.

Студенти повинні вміти:

- будувати логічний зв'язок між епізодами як елемент розвитку дії свята;
- знаходити взаємозв'язок атмосфери і темпоритму програми свята;

- використовувати засоби виразності для створення художнього образу свята.

Самостійна робота:

- підготовка до репетиції;
- планування сценічного простору;
- підбір засобів режисерської організації активності учасників свята.

5.4. Монтувальна та прогонна репетиція (2 год.)

Завдання діяльності:

- демонстрація уміння організувати і з'єднати всі елементи виразності в єдине ціле.

Студенти повинні вміти:

- проводити репетицію і аналізувати її наслідки в колективі;
- надавати належну оцінку виконавської майстерності учасників.

Самостійна робота:

- підготовка до проведення репетицій з усіма складовими елементами (реквізит, костюми, фонограми, художнє оформлення та ін.)

5.5. Генеральна репетиція і здача роботи керівнику практики (4 год.)

Завдання діяльності:

- демонстрація професійних умінь та навичок режисера театралізованого свята.

Студенти повинні вміти:

- формулювати завдання для виконавців у процесі генеральної готовності програми;
- виконувати роль організатора всієї творчої роботи.

Самостійна робота:

- організація здачі роботи викладачу-керівнику практики.

5.6. Показ робіт студентів на сцені училища (2 год.)

Завдання діяльності:

- показ уміння створювати святкову атмосферу під час здачі робіт;
- вирішення організаційних питань під час проведення показу.

Студенти повинні вміти:

- складати текстові змісти запрошень, афіш показу;
- складати графік проведення репетицій робіт на сцені.

Самостійна робота:

- розробка зразків запрошень;
- підготовка документації практики за IV семестр.

Розділ VI. Режисерське втілення молодіжного свята

6.1. Розробка сценарію свята для студентської аудиторії (4 год.)

Завдання діяльності:

- забезпечення свята художнім і методичним матеріалом.

Студенти повинні вміти:

- визначати тему, ідею, конфлікт, жанр сценарію;
- підбирати компілятивні матеріали до сценарію;
- відбирати місцевий матеріал.

Самостійна робота:

- розробка сценарного плану свята;
- підбір художнього матеріалу до програми свята.

6.2. Режисерський задум постановки (2 год.)

Завдання діяльності:

- формування уміння підбирати та використовувати естрадні мініатюри як складові програми свята.

Студенти повинні вміти:

- визначати мету постановки;
- підбирати художній матеріал;
- складати програму у відповідності до задуму;
- написати сценарій.

Самостійна робота:

- розробка сценарного плану молодіжного театралізованого свята;
- підбір художнього матеріалу до програми свята.

6.3. Розподіл ролей і обов'язків по виконанню всіх завдань постановки сценарію (2 год.)

Завдання діяльності:

- визначення завдань для всіх організаційних ланок;
- проведення першої читки сценарію по ролях.

Студенти повинні вміти:

- аналізувати матеріал сценарію;
- враховувати вікові особливості в розподілі ролей та завдань з постановки.

Самостійна робота:

- вивірення текстів сценарію по логічному аналізу;
- визначення ідейно-тематичного та дійового аналізу.

6.4. Робота з майбутньою активізацією учасників свята.

Розробка ігор-конкурсів (2 год.)

Завдання діяльності:

- формування у студентів уміння створювати програми ігор-конкурсів.

Студенти повинні вміти:

- реалізувати свої творчі здібності в як ведучі, що активізують глядача;
- аналізувати проведення ігор-конкурсів;
- підбирати місцеві факти до теми сценарію.

Самостійна робота:

- підбір ігрових матеріалів до програми, зв'язків, що активізують глядача.

6.5. Робота над концертними номерами до програми свята (4 год.)

Завдання діяльності:

- закріплення навичок у роботі над малими естрадними жанрами;
- заохочення самостійності в роботі;
- створення художніх компонентів (бутафорії, реквізиту).

Студенти повинні вміти:

- демонструвати тактовність у спілкуванні з виконавцями в процесі репетиції;
- вимогливо ставитись до себе, оцінювати наслідки роботи.

Самостійна робота:

- розробка плану занять в колективі за тематикою;
- побудова репетиції по окремих епізодах.

6.6. Репетиції на сцені основних вузлових частин свята (4 год.)

Завдання діяльності:

- забезпечення репетиції художнім матеріалом;
- підбір і використання різноманітних виразних засобів у процесі репетиції;
- втілення образного рішення;
- боротьба з одноманітністю.

Студенти повинні вміти:

- формулювати завдання для виконавців в епізодах;
- реалізувати себе, як керівника колективу, який веде репетицію;
- демонструвати свої комунікаційні навички.

Самостійна робота:

- підготовка всіх матеріально-технічних ділянок до репетиції;
- підготовка завдань для гуртківців з підбору музичного матеріалу за тематикою;
- підготовка завдань з виготовлення художнього оформлення.

6.7. Підготовка фонограми і художнього оформлення свята (4 год.)

Завдання діяльності:

- формування практичних навичок у вирішенні технічних та художніх питань;
- розвиток здібностей у художньому оформленні свята.

Студенти повинні вміти:

- підбирати музичний матеріал, записувати фонограму;
- виготовляти художнє оформлення до свята;
- виготовляти реквізит для виконавців і для оформлення залу.

Самостійна робота:

- аналіз художнього оформлення свят різної тематики;
- підготовка оформлення;
- запис фонограми.

6.8. Прогойна і генеральна репетиція (4 год.)

Завдання діяльності:

- самореалізація студентів у професійному підході до проведення проговної та генеральної репетиції;
- організація уваги глядача до конфлікту.

Студенти повинні вміти:

- реалізувати свої творчі здібності;
- правильно орієнтуватись у складних ситуаціях, що мають місце в репетиціях.

6.9. Показ-здача роботи семестру (4 год.)

Задача діяльності:

- демонстрація набутих професійних умінь і навичок в організації показу творчих робіт;
- закріплення уміння проводити показ творчих робіт;
- вміння оформити документацію практики за V семестр.

Студенти повинні вміти:

- створювати рекламу показу (афіша, запрошення);
- аналізувати виконану роботу.

**Міждисциплінарні зв'язки НППС:
(назва навчальних дисциплін)**

- Режисура театралізованих заходів
- Сценарна майстерність
- Історія свят і обрядів
- Сценічна мова
- Сценічна пластика
- Основи акторської майстерності
- Основи педагогіки та психології
- Культура професійної поведінки
- Декоративно-художнє оформлення ВТЗ
- Методика проведення ВТЗ
- Звукове та музичне оформлення ВТЗ
- Театр естрадних мініатюр
- Естрадна лялька

Критерії оцінювання практичних робіт студентів із навчальної практики зі спеціалізації

Оцінка "5"	<ul style="list-style-type: none"> • студент розробив план роботи з колективом, плани навчальних занять у колективі з основ акторської майстерності, сценічної мови та сценічної пластики • створив оригінальний сценарій • має індивідуальну папку сценарних матеріалів • достатньо професійно використав у практичному показі свята (обряду) засоби театралізації та виразні засоби режисури.
Оцінка "4"	<ul style="list-style-type: none"> • студент розробив план роботи з колективом, плани навчальних занять у колективі з основ акторської майстерності, сценічної мови та сценічної пластики, • створив оригінальний сценарій • немає індивідуальної папки сценарних матеріалів • недостатньо професійно використав в практичному показі свята (обряду) засоби театралізації та виразні засоби режисури.

Оцінка "3"	<ul style="list-style-type: none"> • в щоденнику практики відображені план роботи, плани навчальних занять • відсутня індивідуальна папка сценарних матеріалів для розробки сценарію
Оцінка "2"	<ul style="list-style-type: none"> • відсутній щоденник практиканта • програма показана, але в ній відсутні засоби театралізації заходу

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до Програми з виробничої (професійної) практики

Виховання працівників культури носить комплексний характер і передбачає поєднання в процесі навчання дисциплін різних циклів гуманітарної, соціально-економічної, природничо-наукової та професійно-практичної підготовки.

Головним у циклі професійно-практичної підготовки є практика зі спеціалізації – як навчальна, так і виробнича.

Програму виробничої практики складено на підставі навчального плану і відповідно до "Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів", затвердженого наказом № 12/1–207 від 14.06.93 р. зі змінами (наказ № 351 від 20.12.94 р.).

Виробнича практика є невід'ємною частиною підготовки спеціалістів-організаторів театралізованих свят і обрядів.

У своїй практичній роботі на базах виробничої практики студенти спеціалізації "ВТЗ" повинні керуватися основними положеннями концепції виховання дітей та молоді, спрямовувати виховну роботу в творчих колективах на набуття молодим поколінням духовної культури.

Зміст практики визначається програмами предметів спеціалізації: режисура театралізованих заходів, сценарна майстерність, сценічна мова, основи акторської майстерності, сценічна пластика, навчальна практика зі спеціалізації.

Формою контролю є диференційований залік (оцінка виставляється в дипломі).

РОБОЧА ПРОГРАМА

виробничої (професійної) практики зі спеціалізації “Видовищно-театралізовані заходи”

Загальний обсяг годин	Самостійна робота	Час проведення	Місце проведення
216	216	V семестр	Бази практики

Зміст виробничої (професійної) практики

1. Ознайомлення з роботою театрального колективу.
2. Участь у розробці сценарних матеріалів до різних заходів.
3. Проведення в колективі бесід з естетичного виховання та професійної роботи.
4. Підготовка та проведення залікового заходу (театралізованого свята).
5. Проведення навчально-виховної роботи в колективі:
 - занять з основ акторської майстерності;
 - занять зі сценічної мови;
 - занять зі сценічної пластики.
6. Демонстрація своїх умінь та навичок ведучого театралізованих програм і конференсьє, режисера та виконавця (при необхідності) театралізованої дії.
7. Аналіз діяльності театрального колективу (досвід роботи та освіта керівника, аналіз творчого репертуару)

Рекомендації до виконання завдань

1. До початку практики студент одержує консультації викладача – майбутнього керівника виробничої практики з дисципліни “Режисура театралізованих заходів”
2. Студент починає свою виробничу (професійну) практику безпосередньо на базі певного закладу із:
 - знайомства з керівником-куратором від бази практики;
 - створення та корегування індивідуального плану роботи;
 - визначення графіка свого робочого часу.
3. На базі практики студент використовує всі можливості для закріплення своїх знань, умінь та навичок з предметів спеціалізації “Видовищно-театралізовані заходи”.

4. Студент випробовує свою готовність до співпраці в театральному колективі (проведення бесід, навчальних занять зі сценічної мови, сценічної пластики, основ акторської майстерності).

За всіма методичними порадами студент звертається до викладача-керівника практики з “Режисури театралізованих заходів”, який закріплений за ним на весь період практики.

Орієнтовний тематичний план індивідуальних занять III курс, V семестр – 6 год.

1. Знайомство із завданнями практики. Розробка приблизного індивідуального плану проходження практики	2 год.
2. Підбір літературного матеріалу до сценарію майбутньої дипломної роботи на базі практики	2 год.
3. Підбір і обробка документального матеріалу до сценарію	2 год.
III курс, VI семестр – 13 год.	
1. Розробка планів занять із основ акторської майстерності для учасників театрального колективу	2 год.
2. Розробка планів занять зі сценічної мови та сценічної пластики для учасників театрального колективу	2 год.
3. Прийом практичної роботи зі спеціалізації	6 год.
4. Підготовка звітної документації до заліку з виробничої (професійної) практики	2 год.
Рецензія на матеріали практики	1 год.
Всього	19 год.

1. Мета і завдання практики зі спеціалізації ВТЗ

Виробнича (професійна) практика є логічним переходом від навчальної спецпрактики й ставить такі завдання:

- закріпити теоретичні знання з предметів спеціалізації;
- закріпити практичні уміння і навички та творчо застосовувати їх під час практики;
- поглибити та розширити необхідні уміння й навички організаційно-творчої діяльності режисера театралізованих народних свят і обрядів;
- розвинути свою професійну ініціативу і громадську активність.

2. Місце практики

Місцем проходження практики для студентів можуть бути:

- районні та сільські будинки культури, сільські клуби;
- ЗОШ (I–III ступенів);
- школи мистецтв;
- центри дитячої та юнацької творчості;
- дитячі клуби (за місцем проживання);
- професійно-технічні училища;
- молодіжні центри;
- культурні центри;
- інтернати;
- клуби військових навчальних закладів;
- приватні навчальні заклади (гімназії, коледжі, ВНЗ).

3. Зміст виробничої (професійної) практики

Протягом практики студент повинен:

Розробити сценарій і здійснити постановку театралізованого

свята, а саме:

- театралізованого концерту;
- народно-побутового свята;
- КВК;
- дитячого свята (шкільного циклу);
- професійного свята;
- літературно-музичної композиції тощо.

Взяти участь у заходах, що проводяться на базі практики як:

- ведучий свята або конферансьє;
- виконавець театралізованої дії;
- сценарист, помічник сценариста;
- режисер-постановник;
- звукооформлювач заходу;
- костюмер;
- реквізитор;
- помічник художника-оформлювача;
- рецензент переглянутих заходів.

Підготувати й провести заходи, зазначені в плані навчально-виховної роботи колективу (додаток № 2).

4. Вимоги до оформлення документації

Документація виробничої практики складається із:

- постановочного плану свята (за схемою);
- протоколу прийому роботи;
- текстів 1–2 бесід, проведених у колективі (одна з них – із профорієнтації);
- програми занять з основ акторської майстерності, сценічної мови, сценічної пластики;
- щоденника практики.

Потрібно підготувати доповідь-звіт до участі в практичній конференції за підсумками виробничої (професійної) практики (додаток № 5).

5. Правила ведення і оформлення щоденника

Щоденник є основним документом, який підтверджує термін перебування студента на практиці. До початку практики студент складає календарний (перспективний) план роботи. На базі практики студент складає індивідуальний план, який погоджується з керівником від бази і корегується згідно з планом роботи колективу. Щоденник слід заповнювати систематично, відображаючи все, що зроблено протягом дня (виконання індивідуальних завдань, відгуки на проведені заходи, кількість присутніх тощо).

Кожного тижня практикант зобов'язаний надавати щоденник керівникові практики від ВНЗ і від бази на перевірку з метою подальшого корегування завдань.

Наприкінці практики щоденник переглядається керівником від бази практики. Він складає відгук-характеристику на проведеній дипломний захід зі спеціалізації, підписує його і завіряє печаткою.

Щоденник зі звітною документацією за 3 дні до заліку подається на перевірку та рецензування керівникові практики зі спеціалізації.

6. Звіт

Студент обов'язково повинен скласти звіт про проходження практики. Звіт з виробничої (професійної) практики повинен відображати виконання завдань практики і складатися з таких розділів:

1. Вступ.

Характеристика бази практики.

2. Загальна частина.

Аналіз проведеної роботи під час практики.

3. Спеціальний розділ.

Повинен містити характеристику матеріалу, що стосується виконання індивідуальних завдань зі спеціалізації.

4. Висновки.

Опис організаційної діяльності студента-практиканта. Звіт рецензується керівником практики з режисури театралізованих заходів.

7. Залік з виробничої (професійної) практики

При складанні заліку з виробничої практики практикант подає відгук керівника від бази практики, де повинні бути оцінені його здібності як організатора-постановника, керівника, професійні фахові знання, працелюбність, комунікабельність, дисциплінованість тощо.

8. Критерії оцінювання виробничої (професійної) практики

При оцінюванні виробничої (професійної) практики комісія враховує такі обов'язкові чинники:

- театралізований захід має бути проведений державною мовою;
- захід повинен мати громадське, морально-етичне, художньо-естетичне значення.

Оцінка "5"	Захід проведений за самостійним (оригінальним) сценарієм або створеним студентським колективом; студент виявив творчий підхід до художньо-образного рішення свята (театралізації, використання виразних засобів режисури); знайдено яскравий задум та сценарний хід свята; матеріали практики естетично оформлені (друк, комп'ютерний набір), музичне оформлення заходу допомагає розкриттю ідейно-художнього задуму (представлена аудіокасети запису звукового оформлення заходу); керівництво від бази практики підтверджує вмилу самостійну творчу роботу студента з виконавцями, його вміння створювати атмосферу на репетиціях та в процесі проведення заходу.
Оцінка "4"	Все назване вище, крім останнього пункту вимог на оцінку "5".
Оцінка "3"	Сценарій взятий студентом з методичних посібників (журнали, Інтернет), не має режисерської "прив'язки"; відсутня ініціативність у вирішенні художнього задуму.
Оцінка "2"	Студент не з'явився для проходження практики без поважних причин або не виконав завдань практики.

При виставленні підсумкової оцінки з виробничої (професійної) практики слід враховувати:

- оцінку, запропоновану керівником від бази практики;
- ставлення практиканта до проходження практики (про що свідчить характеристика);
- своєчасне відвідування консультацій керівників практики зі спеціальностей;
- своєчасне (згідно з планом) проведення заходів;
- своєчасне оформлення документації до заліку.

Система оцінювання компетентності студента за підсумками виробничої практики

1. Студент-практикант повинен підтвердити свою підготовку під час НППС на базах практики як режисера театралізованих свят і обрядів.
2. Студентам надається можливість виконати свої обов'язки відповідно до кваліфікаційної характеристики та продемонструвати свою компетентність.
3. До оцінки компетентності випускника входять:
 - безпосереднє спостереження за його діяльністю, що висловлюється в характеристиці з бази практики;
 - виконання завдань практики з урахуванням місцевих вимог;
 - самоаналіз студента про виконані завдання (звіт);
 - представлення методичного й творчого матеріалу, режисерського постановочного плану свята (за схемою), відеозапису роботи, фото, запрошення та афіші свята.
4. Формою оцінювання компетентності майбутнього спеціаліста є диференційований залік з оцінками:
 - "відмінно",
 - "добре",
 - "задовільно"Складовими заліку є:
 - а) співбесіда за матеріалами практики;
 - б) якість звіту та документації.
5. Оцінка за виробничу (професійну) практику вноситься до дипломної випуски студента та враховується на державному іспиті з навчальної дисципліни "Режисура театралізованих заходів".

ДОДАТОК № 1

Схема постановочного плану масового театралізованого заходу

Обґрунтування вибору. Мета та завдання постановки. Контингент виконавців та глядачів. Завдання, зв'язані з популяризацією колективу, його діяльності. Творчі та матеріальні можливості для здійснення заходу.

I. Режисерський аналіз сценарію:

1. Літературний та документальний матеріал сценарію. Тема свята та відбір літературного і документального матеріалу. Участь у розробці сценарію, використання раніше опублікованих матеріалів та розробка оригінального сценарію. Коротка характеристика творчості авторів літературного матеріалу, що використаний сценаристом (час, світогляд, особливості творчості).

2 Ідейно-тематичний аналіз сценарію. Тема та ідея. Основні епізоди сценарію. Теми основних епізодів. Сценарний хід. Дійові особи сценарію. Конкретна адреса (прив'язка) сценарію. Дія та контрдія. Конфлікт сценарію, його особливості. Композиція. Жанрова різноманітність заходу за даним сценарієм.

II. Режисерський задум заходу:

1. Спрямованість. Надзавдання та наскрізна дія. Образ вистави. Форма. Атмосфера та темпоритм заходу.

2. Розробка постановочного плану. Режисерські епізоди (їх назва, завдання виконавців у зв'язку з режисерським рішенням). Принцип мізансценування (види, характер мізансцен). Атмосфера і темпоритм кожного епізоду.

3. Художнє рішення заходу. Просторове рішення. Технічні завдання та їх вирішення.

4. Музично-шумове вирішення заходу. Принцип музичного оформлення. Відбір творів (колективи, артисти). Характер музичних фрагментів та номерів.

5. Розповідь про загальні художні риси майбутнього заходу.

III. Документація:

1. Режисерський екземпляр сценарію (з розробкою мізансцен, завдань виконавців, світлового та музичного оформлення).

2. Виписки:

- перелік виконавців, їх кількісний склад;
- ескізи та костюми;
- партитура світла, виписка на додаткову апаратуру;
- виписка музичних фонограм із зазначенням часу звучання кожного фрагмента;
- виписка на костюми, реквізит, грим;
- монтажний лист, план-схема сценарію;
- афіша, запрошення, рецензії, фото;
- графік роботи над заходом.

ДОДАТОК 2

План навчально-виховної роботи

Програма виробничої (професійної) практики передбачає не тільки активну роботу студентів у напрямку художньої творчості, але й велику педагогічну роботу з естетичного виховання підлітків.

Студент-практикант повинен провести:

- зустрічі з поетами, письменниками, акторами, видатними особами міста;
- відеопокази кращих творчих робіт студентів училища культури (з подальшим обговоренням);
- організувати перегляд театральних вистав, концертів; зустріч з випускниками шкіл міста; захід з профорієнтації (бесіди, консультації, концерти студентів).

ДОДАТОК 3

Обов'язки студентів спеціалізації ВТЗ на практиці

З метою покращення якості проведення практики студентам рекомендується підготовку до неї починати заздалегідь: протягом семестру підбирати сценарні розробки і художню літературу, необхідні матеріали для музичного та художнього оформлення, які будуть використані під час практики.

До від'їзду на базу практики студент повинен:

- ознайомитися з програмою практики;
- відвідати індивідуальні заняття за графіком викладача.

Під час проходження практики студент зобов'язаний:

- своєчасно з'явитися на базу практики, маючи при собі студентський квиток, щоденник, програму практики;
- ознайомити керівника практики від бази з програмою та індивідуальним завданням зі спеціалізації;
- виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу та її наслідки поряд зі штатним працівником бази практики;
- брати участь у громадському житті колективу (відвідувати лекції, бесіди, виробничі збори та наради, концерти);
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- дотримуватись правил технічної експлуатації обладнання, техніки безпеки, охорони праці та інших умов роботи бази практики.

Після закінчення практики необхідно:

- подати до навчального закладу щоденник-звіт з характеристикою, підписаною керівником практики;
- підготувати й здати на рецензування звітну документацію;
- взяти участь у роботі підсумкової конференції (підготовка доповіді-звіту, виступів).

ДОДАТОК 4

Обов'язки керівника від комісії видовищно-театралізованих дисциплін

При підготовці до проведення практики керівник повинен:

1. Ознайомитися з програмою і навчально-методичною документацією з питань проведення практики.
2. Ознайомитися із матеріально-технічною базою та творчим потенціалом бази практики.
3. Провести індивідуальні заняття (6 годин з кожним студентом-практикантом), на яких:
 - інформувати про термін проходження практики;
 - ознайомити з програмою практики;
 - розповісти про особливості проходження практики на базі;
 - ознайомити з вимогами щодо ведення щоденника та складання звіту про проходження практики;
 - нагадати, які документи повинен мати з собою студент;
 - розробити індивідуальний план практики;
 - підібрати документальний матеріал до сценарію.

Під час проведення практики:

1. Узгодити графік виконання індивідуальних завдань зі спеціалізації.
2. Ознайомити керівника практики від бази з програмою і узгодити з ним зміст індивідуального плану проходження практики студентом.
3. Видати керівникові від бази практики програми з індивідуальними завданнями.
4. Систематично контролювати виконання графіка практики та надавати консультації студентам з питань виконання завдань, передбачених програмою.
5. Не рідше одного разу на тиждень перевіряти ведення щоденника.

На заключному етапі проведення практики перевірити й підписати щоденник, звіт, взяти участь у захисті звіту.

ДОДАТОК 5

Орієнтовна тематика доповідей (звітів) до практичної конференції за підсумками виробничої (професійної) практики

1. Тенденції розвитку народної творчості на сучасному етапі.
2. Традиції і новаторство в розвитку народної творчості.
3. Технологія професійної підготовки театралізованих заходів.
4. Досвід роботи з творчими колективами різних жанрів.
5. Режисура концертної програми.
6. Досвід роботи ведучим, конферансьє.
7. Особливості роботи в дитячому колективі.
8. Досвід роботи над репертуаром (рекомендації щодо його формування).
9. Форми навчальної роботи у творчих колективах з огляду на сучасні тенденції розвитку мистецтва та культури.
10. Досвід проведення фольклорних, народно-побутових свят.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Давидова І.* Малі форми драматургії. – К., 1966.
2. *Генкин Д. М.* Театрализованные формы работы клуба. – Л.: ЛГИК, 1972.
3. *Генкин Д. М.* Массовые праздники. – М.: Просвещение, 1975.
4. *Катишева Д. Н.* Литературный монтаж. – М.: Сов. Россия, 1973.
5. *Кнебель М. О.* Поэзия педагогики. – М., 1984.
6. *Коробов В. М.* Общая методика учебно-воспитательного процесса. – М., 1983.
7. *Коробов В. М.* Развитие воспитательной функции коллектива. – М., 1974.
8. *Савкова З. В.* Искусство литературной композиции и монтажа. – М., 1986.
9. *Петров Б. Н.* Массовые спортивно-художественные представления. (Основы режиссуры, технологии, организации и методики). – М.: Физкультура. Образование. Наука, 1998.
10. *Шароев И. Т.* Режиссура эстрады и массовых представлений. – М.: Просвещение, 1986.